

بسمه تعالی

درماني استان همدان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس : پرستاری بزرگسالان و سالمندان ۱- گوارش
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر محمد ترابی
- ایمیل: mo.torabi@umsha.ac.ir
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه:
- نوع و میزان واحد به تفکیک: * نظری ۱ واحد،
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: پرستاری- کارشناسی
- زمان درس: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری ملایر
- تعداد دانشجویان: ۳۳ نفر

شرح مختصر درس:

در این درس دانشجویان با اجزا و وظایف و اختلالات دستگاه گوارش و مراقبتهای پرستاری مرتبط با آنها آشنا می شوند تا با تلفیق آموخته های خود با علوم پایه بتواند از نظریه ها و مفاهیم پرستاری ضمن بکارگیری فرایند پرستاری در مراقبت از بزرگسالان و سالمندان استفاده کند.

هدف کلی آموزشی :

دانشجویان با سیستم گوارش، روشهای تشخیصی، و بیماری‌های شایع مرتبط با سیستم گوارشی با ذکر علت، علائم و نشانه، تشخیص، درمان، عوارض و مراقبت‌های پرستاری از پیشگیری تا نوتوانی با تأکید بر آموزش آشنا می‌شوند.

در پایان این درس انتظار می‌رود دانشجویان قادر باشند:

۱. آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارشی را تشریح کند.
۲. روش‌های تشخیصی مورد استفاده جهت بررسی و شناخت اختلالات دستگاه گوارش و اقدامات پرستاری مربوط به آنرا شرح دهد
۳. علائم و نشانه‌های بیماری‌های شایع گوارش را توضیح دهد.
۴. مراقبت‌های پرستاری و مداخلات درمانی در بیماران مبتلا به اختلالات مری را شرح دهد
۵. مراقبت‌های پرستاری و مداخلات درمانی در بیماران مبتلا به زخم معده و دئودنوم را توضیح داده و مقایسه نماید
۶. مراقبت پرستاری از بیمار مبتلا به آپاندیسیت حاد و پریتونیت را با هم مقایسه نماید.
۷. مراقبت پرستاری از بیماران انسداد روده و سرطان کولورکتال را توضیح دهد.
۸. مراقبت پرستاری از بیماران مبتلا به پولیپ‌های کولون و اختلالات رکتوم (فیشر و فیستول) و سینوس پیلونیدال را توضیح دهد
۹. علائم و مراقبت‌های پرستاری از بیمار مبتلا به اختلالات پانکراس و کیسه صفرا را با یکدیگر مقایسه نماید.

هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
----------------------------	--------------	-----------------	-----------	-------------	------------------------	-----------------

۱	پس از معارفه و ارایه اهداف درسی: آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش	پس از پایان جلسه دانشجو قادر باشد: ۱- ساختمان و عملکرد لندام های سیستم گوارشی را شرح دهد . ۲- فرایندهای مکنلیکی و شیمیایی مربوط به هضم، جذب و دفع را شرح دهد . ۳- یلفته های طبیعی و غیر طبیعی حاصل از بررسی سیستم گوارشی را تمایز دهد ۴- نشانه های بارز عملکرد غیر طبیعی معدی روده ای را تشخیص داده و با یافته های حاصل از اخذ شرح حال و معاینه فیزیکی، بیمار را مورد ارزیابی قرار دهد	شناختی) آگاهی، درک) عاطفی) دریافت)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی
۲	آشنایی دانشجویان با روش های مختلف روش های تشخیصی و ارزیابی عملکرد گوارشی و مراقبت های مربوطه را بیان نماید	۱- روش انجام اندوسکوپی از طریق مری- معدی و مراقبت های قبل و بعد از آن را توضیح دهد ۲- روش انجام کلونوسکوپی و آمادگی های های قبل و بعد از آن را توضیح دهد ۳- شیوه بررسی و آمادگی لازم برای بلع باریم ، انما باریم و دفکوگرافی را با یکدیگر مقایسه نماید ۴- هدف از تست بررسی ترشحات معدی و شیوه انجام آن را شرح دهد	شناختی) آگاهی، درک (کاربرد) عاطفی) دریافت)	سخنرانی، پرسش و پاسخ بحث ،نمایشی	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای
۳	-آشنایی دانشجویان با	دانشجو قادر باشد: ۱- علل انواع اختلالات مری (آشالازی، اسپاسم منتشر مری،	شناختی) آگاهی، درک، (کاربرد)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد	سوالات کوتاه پاسخ،

	اختلالات مری و سرطان مری	فتق هیاتال، دیورتیکول) را توضیح دهد و آنها را با یکدیگر مقایسه نماید ۲- از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتال به مشکلات مختلف مری استفاده کند. ۳- عوامل و علائم و مراقبتهای پرستاری مرتبط با سرطان مری را توصیف نماید	عاطفی (دریافت)	بحث، نمایشی		پاورپوینت	تشریحی، چهار گزینه ای
۴	آشنایی دانشجویان با اختلالات معده و دوازدهه و مراقبت های پرستاری سرطان معده	پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار میرود بتواند : ۱- اتیولوژی، تظاهرات بالینی، درمان و مراقبت التهاب حاد معده و مزمن معده و زخم معده را با یکدیگر مقایسه کند . ۲- درمان غذایی، دارویی و جراحی زخم معده را توضیح دهد ۳- از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتال به زخم معده استفاده کند ۴- از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتال به سرطان معده استفاده کند ۵- اتیولوژی، تظاهرات بالینی، درمان و مراقبت مربوط به تومورهای روده کوچک را مورد بحث قرار دهد	شناختی) آگاهی، درک (کاربرد) عاطفی (دریافت)	سخنرانی، پرسش و پاسخ بحث، نمایشی	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای
۵	آشنایی دانشجویان با اختلالات روده ها (اسهال، یبوست، بیماری های سوجذبی، سندرم	پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار میرود بتواند ۱- پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، درمان و مراقبت در	شناختی) آگاهی، درک (کاربرد، تجزیه تحلیل،	سخنرانی، پرسش و پاسخ بحث، نمایشی	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای

				عاطفی (دریافت)	<p>بیماران مبتلا به یبوست، اسهال، بی اختیاری در دفع مدفوع و سندرم کولون تحریک پذیر را شرح دهد</p> <p>۲- بیماری سلیاک را به عنوان یک اختلال ناشی از سوجذب تشخیص داده، پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی و ساماندهی آن را شرح دهد</p> <p>۳- تدابیر پرستاری مربوط به بیماران مبتلا به آپاندیسیت، دیورتیکول و انسداد روده را توضیح دهد.</p>	<p>روده تحریک پذیر و اختلالات حاد سیستم گوارش (آپاندیسیت، پربتونیت، دیورتیکولیت) و انسداد های روده</p>
<p>سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای</p>	<p>کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت</p>	<p>۹۰ دقیقه</p>	<p>سخنرانی، پرسش و پاسخ بحث، نمایشی</p>	<p>شناختی) آگاهی، درک (کاربرد)، عاطفی (دریافت)</p>	<p>پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود بتواند</p> <p>۱- انتریت ناحیه ای و کولیت اولسروز را با در نظر گرفتن پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، روش های تشخیصی و تدابیر درمانی و مراقبتی آن ها را با یکدیگر مقایسه کند .</p> <p>۲- از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتال به یماری التهابی روده استفاده کند</p> <p>۳- مسئولیت های پرستار در تامین نیازهای بیمار دارای تغییر مسیر روده ای را شرح دهد</p> <p>۴- از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتال به سرطان کولون یا راست روده استفاده کند.</p>	<p>۶ آشنایی دانشجویان با اختلالات روده ها (بیماری التهابی روده و انواع استومی و سرطان کولون و راست روده)</p>

۷	آشنایی با اختلالات روده ها (پولیپ های کولون، اختلالات رکتوم، آبسه، هموروئید، فیشر و فیستول آنال و سینوس پیلونیدال و مراقبت های پرستاری)	پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار میرود بتواند ۱- علائم اختلالات ناحیه رکتوم (هموروئید، فیشر، فیستول) را با یکدیگر مقایسه نماید ۲- مراقبت های پرستاری را در بیمار مبتلا به مشکلات مقعد و راست روده در قالب فرایند پرستاری شرح دهد.	شناختی) آگاهی، درک، کاربرد، تجزیه (تحلیل عاطفی) (دریافت)	سخنرانی، پرسش و پاسخ بحث، نمایشی	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای
۸	آشنایی با اختلالات کیسه صفرا و جراحی کیسه صفرا و اختلالات پانکراس و مراقبت های پرستاری	پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار میرود بتواند: ۱- پلتوفیزیمولوژی، تظاهرات بللینی، درمان و مراقبت در بیماران مبتلا به اختلالات کیسه صفرا و پانکراس را شرح دهد ۲- تدابیر پرستاری مربوط به بیماران مبتلا به کوله سیستیت، سنگ کیسه صفرا و کوله سیستکتومی را توضیح دهد. ۳- تدابیر پرستاری مربوط به بیماران مبتال پانکراتیت مزمن و حاد و سرطان پانکراس را توضیح دهد	شناختی) آگاهی، درک، کاربرد، (عاطفی) (دریافت)	سخنرانی، پرسش و پاسخ بحث، نمایشی	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای

شیوه نمره دهی

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی ^۱	میزان امتیاز از کل
حضور و غیاب و اخلاق	هر جلسه	هر جلسه غیبت ۰/۲۵ نمره کم	۱ نمره
پرسش و پاسخ کلاسی	هر جلسه	پرسش ابتدای هر جلسه	۳ نمره
امتحان نهایی	نهایی	امتحان کتبی (سوالات تستی - تشریحی، کوتاه پاسخ)	۱۶ نمره
مجموع			۲۰ نمره

منابع درسی:

مطالب بصورت اسلاید در اختیار دانشجو قرار گرفته و کتاب برونر اعصاب به عنوان منبع اصلی درس معرفی می گردد.

- ۱- پرستاری داخلی جراحی برونر و سودارث جلد ۱۰، ترجمه مریم علیخانی، انتشارات جامعه نگر، ۱۴۰۱
- 2- Smltzer S, Bare B. Brunner and Suddarth's Textbook of Medical-Surgical Nursing, 10th ed. Philadelphia: Lippincott 2022.
- 3- Black ,J.M, Hawks J.H. Medical- surgical nursing: clinical Management for positive outcomes.9th.e.st. Louis: Elsevier.